

# Verksamhetsidé

Ht 2015/Vt 2016

## Förord

Verksamhetsidén är en länk i en kedja av olika styrdokument som bildar en helhet. Vårt mål har varit att göra en gemensam tolkning av vad uppdraget innebär för oss. Detta för att komma fram till en överenskommelse om hur vi konkret ska arbeta för att uppnå våra uppsatta mål. Vi vill bygga en gemensam syn på uppdraget.

Vår hållning är att vi nu provar, lever och undersöker det som står i vår Verksamhets idé tillsammans med de barn och familjer som utgör kärnan i vår verksamhet.

## Våra styrdokument

### Internationella styrdokument

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna  
FN:s barnkonvention

### Skollagen

### Nationella styrdokument

Läroplanen för förskolan 1 – 5 år, Lpfö 98 reviderad 2010

### Kommunala styrdokument

Luleå kommun/Barn och utbildningsnämndens  
Verksamhetsplan 2014/2015

### Lokala styrdokument

Verksamhets idé för Förskolan Gnistan

# Innehållsförteckning

Förord

Innehållsförteckning

Vår syn på uppdraget

Våra valda värden

Mångfald

Inflytande/delaktighet

Läroplansmål

Normer och värden

Utveckling och lärande

Barns inflytande

Förskola – hem

Uppföljning, utvärdering och utveckling

Verktyg och metoder för att nå målen

Pedagogisk dokumentation

Vår pedagogiska inne- och utemiljö

Projekterande arbetssätt

Organisation

## Vår syn på uppdraget

Vårt uppdrag är att lägga grunden till ett livslångt lärande där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet.

*Förskolan vilar på demokratins grund, den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och det grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.*

*Lpfö 98/10*

I vår tolkning av uppdraget vill vi lyfta fram vår barnsyn och kunskapssyn.

Vi ser att varje barn

- är kompetent när vi vuxna ger möjlighet till det.
- upptäcker och utforskar sin omvärld med stöd av medforskande vuxna och barn.
- är full av nyfikenhet och ivrig att förstå sin omvärld.
- aktivt skapar sin egen kunskap och identitet tillsammans med andra.

Det är viktigt att barnen får tro på sig själv och se sin egen förmåga. Barn lär i dialog och samspel med andra, genom att utforska, imitera, jämföra och upprepa i olika sammanhang - inte minst genom leken.

Detta får självklart konsekvenser för hur vi tänker kring vår verksamhet på alla plan. Vår kunskapssyn är att barn lär genom att få försöka, undersöka, förundras, fantisera, uppleva och få dra slutsatser själv och tillsammans med andra. Detta kräver att vi pedagoger är medforskare och att vi är nyfikna på barnens tankar, att vi erbjuder barnen möjlighet att uttrycka sig på många olika sätt. Vår utgångspunkt är att vi vill försöka förstå vad barnen gör, hur de tänker, vilka frågor de har och därigenom utmana dem.

## Våra valda värden

Våra värden visar sig i hur vi hälsar på varandra, hur vi samtalar till varandra, hur vi tittar på varandra, hur vi förhåller oss till den andra människan.

Värden kan inte undervisas utan måste levas och sättas i verket varje dag i verksamheten.

Vi har valt att fördjupa oss i mångfald, inflytande och delaktighet.

- **Mångfald**

För oss innefattar mångfald begrepp och värdeord som likhet, olikhet, skillnad och jämställdhet oberoende av kön, ålder, etniskt tillhörighet, social bakgrund, trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Vi ser att barn och pedagoger genom meningsskapande möten i olika sammanhang ger oss förutsättningar att utveckla ett demokratiskt förhållningssätt. Vi lägger stor vikt vid att sätta ord på våra tankar och idéer,

lyssna och förstå att det finns andra sätt att tänka, andra sätt att göra och andra sätt att känna. Vi tror att det utvecklar vår förmåga att kunna förhandla, fatta tillfälliga överenskommelser och beslut.

Vår syn på mångfald ska vara synlig i miljön, där vi ger barnen möjligheter att konkret få uppleva att saker och ting är olika: känns olika, smakar olika, luktar olika, låter olika och fungerar olika. Olikheten i tingen kan hjälpa barnen att även se mångfald och olikhet hos varandra.

Vår utgångspunkt är att människan inte är, utan blir, i det sammanhang man befinner sig i. Därför måste vi pedagoger ta ansvar för vilka sammanhang vi skapar och erbjuder i förskolan. Vi vill ge flickor och pojkar likvärdiga villkor och förutsättningar för att upptäcka, pröva och utveckla sin fulla potential. Vi på förskolan vill ge barnen möjlighet att upptäcka andra sidor hos sig själva, för att kunna bli människor på många olika sätt.

- **Inflytande/delaktighet**

För att vara delaktig behöver man få inflytande och för att få inflytande behöver man vara delaktig.

*I förskolan läggs grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de allt efter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av den pedagogiska verksamheten.*

*Lpfö 98/10*

Inflytande/delaktighet handlar om att ha möjlighet att säga sin mening, lyssna på andras åsikter och förhandla inför tillfälliga överenskommelser innan beslut fattas.

Inflytande/delaktighet ökar känslan av tillhörighet och gör det möjligt att bli en del av en kreativ gemenskap.

Förskolan skapar miljöer som gör det möjligt för barn att agera självständigt och att utforska och undersöka på egen hand.

# Läroplansmål

## Normer och värden

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem.

Gemensamt prioriterat mål att sträva mot:

Förskolan ska stäva efter att varje barn utvecklar;

- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,

## Var är vi nu?

**Målkriteriet** (Tidsbestämt, önskvärt, framtida. tillstånd)

Målet är uppfyllt när:

**Aktivitet:** (hur gör vi?)

Vilka aktiviteter ska vi göra för att nå målet, hur ska vi dokumentera arbetet?

**Resultat/Analys** (Vad berodde resultatet på, varför blev det som det blev?)

Organisation, miljö o material, förhållningssätt, dokumentation

**Hur kopplar vi Analysen till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet?**

## Utveckling och lärande

Vår syn på det kompetenta barnet är utgångspunkten för vårt pedagogiska arbete.

*Förskolans verksamhet skall präglas av en pedagogik, där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Verksamheten skall främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta tillvara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter.*

*Verksamheten skall bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld. Flödet av barnens tankar och idéer skall tas tillvara för att skapa mångfald i lärandet.*

Lpfö 98/10

### **Gemensamt prioriterat mål att sträva mot i matematik:**

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar:

- sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över, och prova olika lösningar av egna och andras problemställningar

**Var är vi nu?**

**Målkriteriet** (Tidsbestämt, önskvärt, framtida. tillstånd)

Målet är uppfyllt när:

**Aktivitet:** (hur gör vi?)

Vilka aktiviteter ska vi göra för att nå målet, hur ska vi dokumentera arbetet?

**Resultat/Analys** (Vad berodde resultatet på, varför blev det som det blev?)

Organisation, miljö o material, förhållningssätt, dokumentation

**Hur kopplar vi Analysen till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet?**

### **Gemensamt prioriterat mål att sträva mot i naturvetenskap och teknik:**

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar

- utvecklar sin förmåga att urskilja teknik i vardagen och utforska hur enkel teknik fungerar,

**Var är vi nu?**

**Målkriteriet** (Tidsbestämt, önskvärt, framtida. tillstånd)

Målet är uppfyllt när:

*Barnens arbete i projektet kan följas i projektmallen på datorn.*

*Barnen har varit delaktiga i bloggandet.*

**Aktivitet:** (hur gör vi?)

Vilka aktiviteter ska vi göra för att nå målet, hur ska vi dokumentera arbetet?

**Resultat/Analys** (Vad berodde resultatet på, varför blev det som det blev?)  
Organisation, miljö o material, förhållningssätt, dokumentation

**Hur kopplar vi Analysen till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet?**

## Uppföljning, utvärdering och utveckling

*Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas.  
Lpfö 98/10*

Grunden för vår uppföljning och utvärdering av verksamheten finns i de observationer pedagogerna gör av barns lärande i grupp och individuellt. Dessa observationer, tillsammans med våra gemensamma syften kring verksamheten är i stort våra utgångspunkter för att kunna följa upp, utvärdera och utveckla vår verksamhet.

Tillsammans reflekterar vi för att hitta strategier för att kunna utmana barnen vidare i sina läroprocesser.

Utvärderingar tillsammans med barnen sker med hjälp av reflektion med stöd av vårt dokumentationsmaterial, vi tittar bakåt för att kunna ta steget framåt. Reflektion tillsammans med föräldrarna sker i första hand vid utvecklingssamtal, föräldramöten samt utvärdering i enkätform. Detta material ligger sedan till grund för arbetslagets utvärdering av verksamhetsåret. Reflektion och utvärdering i arbetslag sker kontinuerligt under och i slutet av varje termin. Utifrån utvärderingar för vi diskussioner och formulerar oss kring de områden som verksamheten behöver utveckla under nästa verksamhetsår. Dessa utvecklingsområden läggs som bilaga till vår verksamhetsidé.

## Verktyg och metoder för att nå målen

- **Pedagogisk dokumentation**

Observationen och dokumentationen är arbetsmaterial för pedagogerna att diskutera om och lära av. Pedagogisk dokumentation är en förutsättning för oss att få syn på vår verksamhet och utveckla den, att bli bättre på att lyssna in, förstå och att möta barnen.



Vår utgångspunkt är ett genuint intresse för att bättre förstå och att lära känna barnen. Genom dokumentation visar vi vilken kompetens en grupp barn tillsammans skapar men också det enskilda barnet.

Dokumentationen är en hjälp för barnen att diskutera och reflektera över vad de gjort och upptäckt. Detta ger också barnen möjlighet att få syn på hur man lär och utvecklas tillsammans och enskilt.

Dokumentationerna ger också familjen möjlighet att bli delaktig i sitt barns lärande genom att tillsammans med barnet reflektera över vad som händer på förskolan.

Verktygen vi använder oss av är t.ex. fotografering, filmning, bildspel, barnens egna bilder, diktafon, och barnens egen pärm.

- **Vår pedagogiska inne- och utemiljö**

Vår miljö ska vara välkomnande, spännande, ge utmaningar och överraskningar, vara föränderlig och utforskande. Det ska också finnas flera platser där två eller flera barn kan mötas i samtal, samspel, arbete och lek. Miljön ska präglas av delaktighet, genomskinlighet, öppenhet och möjlighet till avskildhet. Miljön är den tredje pedagogen och ett mycket viktigt verktyg som skapar förutsättningar för barns lärande.

Vår förskola ska vara en plats för möten av olika slag mellan barn-barn, barn-vuxna, vuxna-vuxna barn-material.

Vi har valt att organisera oss i åldersindelade grupper. Där skapar vi miljöer som gör det möjligt för oss att utmana barnen med material anpassat efter gruppens förutsättningar och behov. Detta stärker deras inflytande och delaktighet.

Eftersom vi samtidigt inser vikten av möten mellan barn i olika åldrar ser vi en stor vinning av samarbete mellan torgen.

*Förskolans grundfilosofi är att alla barn är allas barn.*

- **Projekterande arbetssätt**

*Med ett temainriktat arbetssätt kan barnens lärande bli mångsidigt och sammanhängande. Lärandet ska baseras så väl på samspelet mellan vuxna och barn som på att barnen lär av varandra. Barngruppen ska ses som en viktig och aktiv del i utveckling och lärande.*

*De ska få hjälp att känna tilltro till sin egen förmåga att tänka själva, handla, röra sig och lära sig dvs. bilda sig utifrån olika aspekter såsom intellektuella, språkliga, etiska, praktiska, sinnliga och estetiska.*

*Lpfö 98/10*

Förskolan har valt att arbeta i projektform därför att de ger oss möjlighet att:

- fokusera och fördjupa oss i ett gemensamt ämne där vi alla kan inspireras av varandra.
- prova på olika uttryckssätt och därigenom förankra vårt lärande genom många olika verktyg

- ställa hypoteser som vi sedan kan utforska.
- hitta olika lösningar och se att man kan göra olika.
- lyssna in varandra och därmed bli medveten om att vi lär av varandra.
- samarbeta i många olika konstellationer.

- **Organisation**

En tydlig och genomtänkt organisation är ett verktyg för att barns och pedagogers ständiga lärande ska utvecklas.

Förskolan har en organisation för dagen, veckan, terminen och året som ska underlätta för oss att skapa en rytm där projekt, egna valda aktiviteter, rutiner, spontana upptåg, möten och reflektion bildar ett sammanhang. I vårt "Årshjul" har vi planerat in så att alla delar av verksamhetsiden aktualiseras i olika former.

Vår organisation är viktig för att skapa lugn, arbetsro och meningsfull fördjupning för barn och pedagoger, i mindre och större sammanhang. Vi pedagoger ser ett stort värde av att få mötas och reflektera för att kunna utveckla verksamheten och få en samsyn kring vårt uppdrag.